

УДК 346

РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АСПЕКТІ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ

Гриценко Г. М.

REFORMATION OF INDUSTRY OF TOURIST ACTIVITY IN ASPECT ECONOMIC LEGAL MECHANISM

Hrytsenko H.

В статті розглядаються проблемні питання діючого законодавства у сфері надання послуг туристичної галузі, аналізується законодавство з надання послуг у сфері туристичної діяльності, проводиться розділення надання туристичних послуг на елементи, позначаються суб'єкти - хто може надавати туристичні послуги.

Проаналізовано стан туристичної галузі в державі і на підставі отриманих фактів зроблені певні пропозиції щодо виходу зі сформованого критичного стану надання послуг у туристичної галузі.

Визначені деякі пріоритетні напрямки подальших теоретичних досліджень проблему сфері надання туристичних послуг і запропоновані деякі практичні рішення існуючих проблем в процесі інтеграції вітчизняного законодавства до законодавства ЄС.

***Ключові слова** туристична галузь: надання туристичних послуг, суб'єкт господарювання з надання туристичних послуг, господарсько-правовий механізм.*

Постановка проблеми. У Конституції України закріплено право на відпочинок. Більшість громадян України реалізують його за допомогою туристичного ринку. Останнім часом туристичний ринок зазнав змін у зв'язку з подіями, що відбуваються на сході нашої країни та анексією Криму в 2014 році. Громадяни України стали планувати свою відпустку за межами нашої країни. Більшість громадян користуються послугами туристичних операторів. Відповідно до ст. 25 Закону України «Про туризм» туристи і екскурсанти мають право на отримання туристичних послуг, передбачених договором й звідси починається все цікаве. Так, нині ніде в законодавстві не передбачений час початку і закінчення надання туристичних послуг, це регулюється договором між туристом і суб'єктом господарювання, що надає туристичні

послуги. Загально прийнято, що розрахункова година в усіх готелях 12.00 година, а година заселення 14.00 за місцевим часом. Фінансово-економічна криза, що загострилася останніми роками, змусила громадян економити, у тому числі й на відпочинку, замовляючи відпочинок терміном від 7 до 10 діб. Як, показує практика 2017-2018 років громадяни, які планують і замовляють туристичні послуги у суб'єктів господарювання, що надають послуги з організації і проведення відпочинку виникають проблеми наступного характеру: не надання готелю вибраної категорії, не надання харчування згідно наданої оплати, а найголовніша проблема - це затримка вильоту літака від 3 годин до 3 діб. Якщо турист придбаває туристичні послуги на 7 діб, а його рейс переноситься на 12 годин і більше, то у туриста тривалість

відпочинку складає не більше 5 днів, а не 7 днів за які він заплатив суб'єкту господарювання за отримання туристичних послуг. Отримання відшкодування за неякісно надані туристичні послуги, як правило, має судовий порядок, це завжди тривалий період часу, тому туристи дуже часто не хочуть стикатися з судовою системою. І тому ці проблемні питання залишаються актуальними вже не один рік з початком відпускнуго сезону.

Актуальність теми обумовлено тим, що держава проголосила туризм одним з пріоритетних напрямів розвитку економіки та культури і повинна створювати умови для розвитку туристичної діяльності. Однією із основних цілей державного регулювання в туристичній галузі є безпека туризму, захист прав та законних інтересів туристів, інших суб'єктів туристичної діяльності та їх об'єднань. На сьогодні ситуація щодо невиконання суб'єктами господарювання з туристичної діяльності обов'язків з договорів про надання послуг, є критичною, оскільки не вирішується вже тривалий час. Подальші залишення без уваги даної галузі економіки, сприятиме реальним проблемам у туристичній галузі, а у зв'язку з тим що один із суб'єктів надання даних послуг є нерезидентом, то це підкреслить неспроможність України бути надійним перспективним зовнішньоекономічним партнером, що в свою чергу поставить під сумнів прагнення нашої держави стати членом ЄС. Як правильно, ще в 2010 році відмітила Резнікова В.В «неповнота суперечливість правових норм, що регулюють поведінку суб'єктів туристичної діяльності, недостатність розробки понятійного апарату, а в окремих випадках і відсутність правового регулювання тих чи інших питань, створюють вагомні перешкоди в практиці ефективного здійснення господарюючими суб'єктами туристичної діяльності» [1, с. 71]

Стан дослідження. Правовідносини з надання туристичних послуг у розрізі цивільного права досліджували такі науковці як: Н. І. Волошин, М.М.Гудима, І.В.Зорін, Л. Єрмоліна, В. А. Квартальнов, К. С. Свиридов, Н. В. Сирик, Я. Є. Парцій, Е. Л. Писаревський та ін. Господарсько-правові дослідження туристичної діяльності проводили такі науковці, як: О.А.Беляневич, І. Губіна, Г.Л.Знаменський, В.В. Резнікова, І.М.Рудяга та ін. При розгляді питань, пов'язаних з правовим регулюванням туристичної діяльності в сфері господарювання, не розглядався господарсько-правовий механізм регулювання правовідносин між суб'єктами господарювання з надання туристичних послуг та суб'єктами господарювання з надання транспортних послуг у туристичній діяльності.

Мета та завдання дослідження. Метою статті є проведення правового аналізу законодавства за допомогою якого регулюються стосунки між суб'єктами господарювання з надання туристичних послуг в державі, визначення суб'єктного складу, які можуть надавати послуги в цій сфері, розробка господарсько-правового механізму регулювання відносин між суб'єктами господарювання з надання туристичних послуг з урахуванням інтеграційних процесів, що відбуваються у нашій країні.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку України, особливо в умовах адміністративної реформи, що триває, актуальними стають питання щодо загострення кризових явищ у сфері туризму та курортів, що свідчить про необхідність удосконалення державної політики у зазначеній сфері, пріоритетів і принципів її реалізації, повноважень і компетенції суб'єктів туристичної діяльності, впровадження ефективних організаційно-правових, економічних, інформаційних

механізмів розвитку сфери туризму та курортів як високорентабельної галузі національної економіки, створення ефективної структури управління туристичною галуззю на всіх рівнях, децентралізації та деконцентрації влади з чітким визначенням повноважень кожного її рівня. Перетворення України на туристичну державу світового значення вимагає також забезпечення координації діяльності різних галузей економіки, від яких залежить якісне надання туристичних послуг, зокрема транспорту, торгівлі, виробництва - сувенірної продукції, видавничо-рекламної діяльності тощо. Імплементційне відтворення законодавства України, яке регулює туристичну діяльність, до законодавства ЄС повинно починатись насамперед з Закону України «Про туризм» [2] який був прийнятий у 1995 році і нині норми цього закону застаріли і не можуть ефективно регулювати стосунки між туристом і суб'єктом господарювання, що надає туристичні послуги, а так само відношення між суб'єктами господарювання з приводу туристичних послуг, що надаються. 20 квітня 2018 року до Верховної Ради України поступив Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про туризм» щодо удосконалення державної політики у сфері туризму, який на теперішній час досі не прийнятий.

Згідно з середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду до 2020 року [3] у туристичній галузі плануються такі ключові кроки:

– подальше зменшення адміністративних бар'єрів, часових і фінансових витрат суб'єктів малого та середнього підприємництва на дотримання вимог державного регулювання через виконання плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, плану дій щодо імплементації кращих практик якісного та ефективного регулювання, відображених

Групою Світового банку в методології рейтингу «Ведення бізнесу», та затвердження ліцензійних умов для всіх ринків, які цього потребують;

– побудова ефективного регулювання та забезпечення рівного та прозорого доступу до ресурсів і ринків через системний перегляд регуляторних актів та проведення системного перегляду регуляторного поля за окремими ринками;

– запровадження та вдосконалення кращих світових регуляторних практик;

– оптимізація кількості заходів державного нагляду (контролю);

– посилення політики розвитку конкуренції;

– прийняття Стратегії розвитку малого та середнього підприємництва на період до 2020 року та виконання плану заходів з її реалізації;

– спрощення доступу до міжнародних торговельних електронних майданчиків товарів та послуг, що може стати драйвером інтернаціоналізації малого та середнього підприємництва і зростання експорту;

– створення ринків там, де присутня монополізація, або делегування ринку державних функцій;

– запровадження інституту саморегулювання ринків;

– створення та оновлення законодавчої бази у сфері туризму, спрямованої на запровадження міжнародних стандартів у сфері туризму та курортів, розвиток туристичної інфраструктури;

– просування України на світовому туристичному ринку.

Дивлячись на статистичні дані ми бачимо, що існує два основних види надання неякісних послуг з туристичної діяльності: по-перше при наданні транспортних послуг; по друге не надання раніше броньованої категорії готелю та відповідного харчування. Той факт, що туристичні послуги складаються з багатьох елементів, це також

підтверджує Резнікова В.В. «Водночас безперечним видається той факт, що ані туроператори, ані тур агенти не надають туристичних послуг у, так би мовити, «чистому вигляді», оскільки вони передусім посередники, а не безпосередні послуго надавачі туристичних послуг на ринку» [1, с. 79-80].

Якщо вибудувати ланцюжок надання туристичних послуг на території нашої держави для виїзду на відпочинок за кордон із суб'єктів господарювання відповідно до часу надання послуги споживачеві то вона буде виглядати наступним чином: туристичний агент – туроператор - транспортне підприємство - суб'єкт господарювання іноземної держави який надає туристичні послуги. Виходячи з практики надання туристичних послуг самим болючим для споживача і матеріально затратним є наступне: якщо відбувається збій у наведеній вище ланці ланцюга між туроператором і транспортним підприємством. Згідно з положенням про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 року №459 передбачено, що Міністерство економічного розвитку і торгівлі України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Згідно п.п.1 п.3 Положення, основним завданнями Міністерство економічного розвитку і торгівлі України є забезпечення формування та реалізація державної політики у галузі туризму та курортів (крім здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туризму та курортів).

І тільки 19 вересня 2018 року Уряд прийняв постанову Про затвердження переліку органів державного нагляду (контролю), на які не поширюється дія Закону України «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду

(контролю) у сфері господарської діяльності» [4].

Так як зазначають у Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України згідно з даною постановою, по-перше, Уряд включив Мінекономрозвитку до переліку контролюючих органів, на яких не розповсюджується дія мораторію на перевірки бізнесу, в частині надання Міністерству права проведення планових перевірок дотримання туристичним бізнесом ліцензійних умов здійснення туроператорської діяльності до кінця 2018 року.

По-друге, Уряд ввів нові критерії оцінки ступеню ризиків від здійснення туроператорами діяльності, що підлягає ліцензуванню. Від цієї оцінки залежатиме встановлення періодичності здійснення Мінекономрозвитку перевірок самих туроператорів.

Відповідно до цього, Уряд також впровадив оцінку туроператорів за ступенем ризику їхньої діяльності з урахуванням суми балів, нарахованих за всіма визначеними критеріями:

- 1) від 41 до 100 балів - високий ступінь ризику;
- 2) від 21 до 40 балів - середній ступінь ризику;
- 3) від 0 до 20 балів - низький ступінь ризику.

Зазначені зміни дозволять Мінекономрозвитку невідкладно вживати заходів у разі виявлення порушень туроператорами ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності та позбавляти недобросовісних туроператорів ліцензії на її провадження [5].

За підприємствами які здійснюють господарську діяльність у туристичній галузі з надання транспортних послуг має здійснювати контроль та нагляд Міністерство інфраструктури України. Тобто, в контролі і нагляді за наданням

послуг у сфері туристичної діяльності є ознаки дихотомії - роздвоєності, послідовного ділення на дві частини, більше пов'язані усередині, ніж між собою. Як ми бачимо, це один з головних чинників, що призводить до збою в роботі цієї ланки, а саме: відсутність погодженого контролю з боку держави роботи цієї ланки і відсутність господарсько-правового механізму для регулювання цих правовідносин між туристичним оператором і транспортним підприємством зокрема авіаперевізником.

Як, зазначає Знаменський Г.Л., під господарським механізмом слід розуміти встановлені державою правила, детально сформований та діючий порядок суспільного виробництва (господарювання). Поява такого поняття як «господарський механізм» зумовлена, на думку вченого, насамперед потребою переведення вимог економічних законів в практичну площину (діяльність суб'єктів господарювання. Господарський механізм є сукупністю конкретних організаційно-економічних форм, способів і методів господарювання. Скрізь нього проходять лінії взаємодії економіки і права, економіки і політики, а саме господарське право є формою існування господарського механізму. Отже, норми господарського права в господарському механізмі виступають у якості провідного компонента) [6].

Господарський механізм взятий за основу у розробленій Урядом Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року (далі за текстом – Стратегії) «для досягнення цілей Стратегії у рамках визначених пріоритетних напрямів необхідно забезпечити ефективну взаємодію правового, організаційного, економічного та фінансового механізмів державного регулювання розвитку сфери туризму та курортів.

Правовий механізм орієнтований на дотримання учасниками процесу реалізації

Стратегії принципів конституційності, законності та прозорості. Основними інструментами правового механізму повинні бути нормативно-правові акти органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Організаційний механізм спрямований на забезпечення принципів партнерства та співробітництва органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, представників бізнесових та наукових кіл, громадських організацій. Чітке визначення завдань учасникам реалізації Стратегії дасть змогу розподілити відповідальність за прийняття рішень та їх виконання» [7].

Стратегічний розвиток можливо здійснити господарсько-правовими засобами. Так, Олюха В.Г. слушно відмічає, що господарсько-правові засоби розглядаються як складова частина механізму господарсько-правового регулювання, що забезпечують досягнення не тільки правового, а й інших соціально-економічних результатів за умови врахування специфіки об'єкта, до якого вони застосовуються, і мети правової діяльності. При цьому господарсько-правові засоби, на думку, слід поділяти на : публічно-правові та приватно-правові; засоби макроекономічного та мікроекономічного впливу; прямої та непрямой державної підтримки; прямої участі держави у їх застосуванні та опосередкованої [8, с. 470].

Й, важливо зауважити, що, як зазначає Смолин Г.В. господарсько-правовий засіб – це інструмент впливу не на суб'єкт відносин, а на сам зміст цих відносин, точніше навіть на його економічний складник. Лише через економічну природу відносин, як стверджує автор, між суб'єктами господарювання досягається мета господарсько-правового регулювання в цілому [9]. Тобто, розробка правових норм повинна регулювати насамперед відносини між господарюючими суб'єктами у сфері туристичної діяльності й

не заважати веденню самої туристичної діяльності.

Досі відсутні чіткі правові норми регулювання господарської діяльності між туроператором, замовником та транспортною компанією, яка виконує перевезення в сфері туристичної діяльності.

Зміни повинні торкнутись не тільки контролю з боку держави, а й внутрішнього контролю, тобто самоконтролю. Створення умов для запровадження саморегульвних організацій.

Зміни основного законодавства неможливі без змін спеціальних норм та статистичних норм. В Україні досі діють застарілі статистичні норми, що в свою чергу не дають спроможності правдиво визначити реальний стан туристичної діяльності в Україні. Крім того, неурегульованість цих норм зменшую частку фінансових надходжень до бюджету України.

Суб'єкти туристичної діяльності є часткою яка формує економіку України. Якщо розглядати суб'єктний склад туристичної діяльності, то важливо відмітити, що суб'єкти туристичної діяльності — підприємства, установи, організації незалежно від форм власності, фізичні особи, що зареєстровані у встановленому чинним законодавством України порядку і мають ліцензію на здійснення діяльності, пов'язаної з наданням туристичних послуг.

Згідно ст.5 Закону України «Про туризм» суб'єктами, що здійснюють та/або забезпечують туристичну діяльність (далі - суб'єкти туристичної діяльності), є:

– туристичні оператори (далі - туроператори) – юридичні особи, створені згідно із законодавством України, для яких виключною діяльністю є організація та забезпечення створення туристичного продукту, реалізація та надання туристичних послуг, а також посередницька діяльність із надання характерних та супутніх послуг і які

в установленому порядку отримали ліцензію на туроператорську діяльність;

– туристичні агенти (далі - турагенти) - юридичні особи, створені згідно із законодавством України, а також фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють посередницьку діяльність з реалізації туристичного продукту туроператорів та туристичних послуг інших суб'єктів туристичної діяльності, а також посередницьку діяльність щодо реалізації характерних та супутніх послуг;

– інші суб'єкти підприємницької діяльності, що надають послуги з тимчасового розміщення (проживання), харчування, екскурсійних, розважальних та інших туристичних послуг;

– гіді-перекладачі, екскурсоводи, спортивні інструктори, провідники та інші фахівці туристичного супроводу - фізичні особи, які проводять діяльність, пов'язану з туристичним супроводом, крім осіб, які працюють на відповідних посадах підприємств, установ, організацій, яким належать чи які обслуговують об'єкти відвідування;

– фізичні особи, які не є суб'єктами підприємницької діяльності та надають послуги з тимчасового розміщення (проживання), харчування тощо.

Перелік посад фахівців туристичного супроводу та кваліфікаційні вимоги до них визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері туризму та курортів, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері трудових відносин.

Безпосередньо туристи не є суб'єктами туристичної діяльності, вони віднесені до учасників (споживачів) туристичного ринку.

Споживачами туристичного ринку є громадяни України, іноземні громадяни й особи без громадянства (туристи,

екскурсанти, відвідувачі та ін.), на користь яких здійснюється туристична діяльність. Існує багато класифікацій споживачів туристичного ринку, але в технології туристичної діяльності використовується така класифікація: туристи; одноденні відвідувачі.

На нашу думку споживачі також є суб'єктами туристичної діяльності, тому що держава розробила систему оцінки туроператорів за ступенем ризику їхньої діяльності, і турист в мережі вільного доступу має можливість на основі аналізу самоконтролю, перед договором зробити відповідні кроки, до перевірки суб'єктів господарювання с ким має намір заключити договір на туристичні послуги. Більшість науковців, у тому числі Б.І. Вихристенко та Н.А. Опанасюк розглядають туристів як суб'єктів туристичних правовідносин. Та зазначають, що «правовий статус туристів як одного з основних суб'єктів туристичних правовідносин – це сукупність належних їм основних прав, свобод і обов'язків щодо здійснення туристичних подорожей, закріплених у законодавстві України. Правовий статус туриста можна також класифікувати залежно від суб'єктів: правовий статус громадянина України, правовий статус іноземця, правовий статус особи без громадянства, правовий статус неповнолітніх тощо» [10, с. 53].

У зв'язку з тим що туризм стає важливою ланкою економіки, тому державні органи контролю та управління повинні тісно співпрацювати з суб'єктами господарювання приватної форми власності, це також підтверджує Жукова М.А. «державний орган по туризму тісно співпрацює з приватним бізнесом, що призвело до появи змішаних за формою власності інститутів регулювання туристичною сферою» [11, с. 85].

На нашу думку будувати стосунки між державою та суб'єктами господарювання

приватної форми власності необхідно ґрунтуючись на правовий господарським порядком, форму якого визначив Задихайло Д.В. «правовий господарський порядок як надзвичайно складний комплексний економіко-правовий феномен складається з: 1) системи встановлених законодавством правових режимів господарювання, що забезпечують здійснення господарської діяльності на окремих ринках товарів та послуг, в окремих секторах та галузях економіки; 2) системи встановлених законодавством механізмів захисту правового господарського порядку, як від актів прямого економічного опортунізму, через формування інституту господарсько-правової відповідальності, так і через реалізацію системи заходів скорочення обсягів тіньової економіки; 3) законодавчо-забезпеченого механізму формування та реалізації державою власної економічної політики в сфері господарювання, що зокрема визначає рівень інтенсивності реалізації тих чи інших господарських відносин в межах існуючого правового господарського порядку, а також зміст та напрями трансформації такого порядку з метою виведення господарських відносин на принципово новий рівень ефективності» [12, с. 36].

Висновки. По-перше, для ефективного розв'язання системних проблем у сфері туризму необхідно провести зміни у діючому законодавстві з урахуванням стратегій імплементації до законодавства ЄС.

По-друге, створити чіткий державний контроль у сфері туризму та сприяти впровадженню самоконтролю з боку створених саморегулювних організацій.

По-третє, забезпечення координуючої ролі держави в реалізації національної туристичної політики із застосуванням принципів державно-приватного партнерства.

В-четверте, провести зміни національних стандартів відповідно до міжнародних стандартів.

По-п'яте впровадження економіко-правових механізмів успішного ведення туристичного бізнесу та інвестиційних механізмів в дану сферу.

Й наступне, в законодавство України необхідно внести зміни стосовно договірних відносин між транспортною компанією, яка надає туристичні послуги та туристом, враховуючи, що туристу потрібен захист на законодавчому рівні. Наприклад: Сторона – перевізник не має право затримувати туристичну послугу з перевезення більш ніж на 24 години, у разі затримки сторона перевізник сплачує туристу штраф за кожний день прострочення відправлення у сумі рівної вартості одноденного замовлення туристичної послуги. Дане положення не розповсюджується у разі виникнення форс-мажорних обставин (наприклад: погодні умови та ін.).

Література:

1. Резнікова В.В. Правова природа інституту туристичного обслуговування / В.В.Резнікова // Бюлетень Міністерства юстиції України.-2010.-№9.
2. Про туризм: Закон України від 01.08.1995 № 324/95-ВР //Відомості Верховної Ради України ВВР, 1995, N 31, ст.241 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр/card2#Card>
3. Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 р. та плану пріоритетних дій уряду на 2017 роки: Розпорядження КМУ від 3 квітня 2017 р. № 275-р м.Київ [Електронний ресурс] - Режим доступу:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-р>
4. Про затвердження переліку органів державного нагляду (контролю), на які не поширюється дія Закону України «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»:Постанова КМУ України від

19.09.2018 р. №752 [Електронний ресурс] - Режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-2018-п#n2>

5. Мінекономрозвитку жорсткіше перевірятиме туроператорів [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=7c7e58d3-0970-4f38-8117-912835a3e76e&title=MinekonomrozvitkuZhorstkishePereviriatimeTuroperatoriv>

6. Знаменский Г.Л. Хозяйственный механизм и право / АН УССР, Ин-т экономики пром.-ти; Отв. ред. В.К. Мамутов. – К.: Наук. думка, 1988. – 160 с.

7. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження КМУ від 16.03.2017 р. № 168-р м. Київ, [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249826501>

8. Олюха В.Г. Господарсько-правові засоби оптимізації капітального будівництва у сучасній Україні: дис. ... д.ю.н.: спец. 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право»/В.Г.Олюха. – Одеса, 2015. – 470с.

9. Смолин Г.В. Господарське право України. Особлива частина: навчальний посібник / Г.В. Смолин. - Л.: ЛДУВС, 2010. – 484с.

10. Вихристенко Б.І., Опанасюк Н.А. Суб'єкти туристичних правовідносин: загальна характеристика та правовий статус. Правові аспекти туризму № 10(132)/2012. - С. 47-54. [Електронний ресурс] - Режим доступу:http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/bmj_u_2012_10_9.pdf

11. Жукова М.А. Управление индустрией туризма в современных условиях :дис. ... д. экон. н.: 08.00.05. - М., 2003. – 354 с.

12. Задихайло Д.В. Господарсько-правове забезпечення економічної політики держави: монографія/ Д.В.Задихайло. - Харків: Юрайт, 2012. - 456 с. ISBN 978-9-66-2740-13-4

References:

1. Reznikova V.V. Pravova priroda institutu turistichnogo obslugovuvannya/ V.V.Reznikova // Byuletен' Ministerstva yusticii Ukraini.-2010.-№9.
2. Pro turizm: Zakon Ukraini vid 01.08.1995 № 324/95-VR Vidomosti Verhovnoi Radi Ukraini

VVR, 1995, N 31, st.241 [Elektron. resurs] - Rezhim dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-vr/card2#Card>

3. Pro zatverdzhennya seredn'ostrokovogo planu prioritetnih dij Uryadu do 2020 r. ta planu prioritetnih dij uryadu na 2017 roki: Rozporyadzhennya KМУ vid 3 kvitnya 2017 r. № 275-r m.Kiiv [Elektron. resurs]/ -Rezhim dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-r>

4. Pro zatverdzhennya pereliku organiv derzhavnogo naglyadu (kontrolyu), na yaki ne poshiryuet'sya diya Zakonu Ukraïni «Pro timchasovi osoblivosti zdijsnennya zahodiv derzhavnogo naglyadu (kontrolyu) u sferi gospodars'koï diyal'nosti»: Postanova KМУ Ukraïni vid 19.09.2018 r. №752 [Elektron. resurs]/ - Rezhim dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-2018-p#n2>

5. Minekonomroztvitu zhorstkishe pereviryati me turoperatoriv [Elektron. resurs] - Rezhim dostupu: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=7c7e58d3-0970-4f38-8117-912835a3e76e&title=MinekonomroztvituZhorstkishePereviryatiMeTuroperatoriv>

6. Znamenskij G.L. Hozyajstvennyj mekhanizm i pravo. AN USSR, In-t ehkonomiki prom.-ti; Otv.red.V.K. Mamutov. Kiev: Naukova dumka, 1988.-160s.

7. Pro skhvalennya Strategii rozvitku turizmu ta kurortiv na period do 2026 roku: Rozporyadzhennya KМУ vid 16.03.2017 r. № 168-r m.Kiiv, [Elektron. resurs] - Rezhim dostupu: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249826501>

8. Olyuha V.G. Gospodars'ko-pravovi zasobi optimizacii kapital'nogo budivnictva u suchasnij Ukraïni : dis..d.yu.n.: spec.12.00.04 «Gospodars'ke pravo; gospodars'ko-procesual'ne pravo» / V.G.Olyuha/ - Odesa.-2015.-470s.

9. Smolin G.V. Gospodars'ke pravo Ukraïni. Osobliva chastina: navchal'nij posibnik / G.V. Smolin. - L.: LDUVS, 2010. – 484 s.

10. Vihristenko B.I., Opanasyuk N.A. Sub'ekti turisticnih pravovidnosin: zagal'na charakteristika ta pravovij status. Pravovi aspekti turizmu № 10(132) - 2012.-S.47-54 [Elektron. resurs] - Rezhim dostupu: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/bmju_2012_10_9.pdf

11. Zhukova M.A. Upravlenie industrij turizma v sovremennyh usloviyah : dis. ... dokt. ehkon. nauk: 08.00.05. - M., 2003. – 354 s.

12. Zadihajlo D.V. Gospodars'ko-pravove zabezpechennya ekonomichnoï politiki derzhavi : monografiya / D.V.Zadihajl. - Harkiv: YUrajt,2012.-456 s. ISBN 978-9-66-2740-13-4

Гриценко Г.Н. Реформирование отрасли туристической деятельности в аспекте хозяйственно-правового механизма. - Статья.

В статье рассматриваются проблемные вопросы действующего законодательства в сфере предоставления услуг в туристической отрасли, осуществляется анализ законодательства с предоставления услуг в сфере туристической деятельности, проводится разделение предоставления туристических услуг на элементы, обозначаются субъекты, кто может оказывать услуги в туристической отрасли.

Проанализировано состояние туристической отрасли в государстве и на основании полученных фактов сделаны определенные предложения относительно выхода из сформированного критического состояния предоставления услуг в туристической отрасли.

Определены некоторые приоритетные направления дальнейших теоретических исследований проблем в сферы предоставления туристических услуг и предложены некоторые практические решения существующих проблем в процессе интеграции отечественного законодательства к законодательству ЕС.

Ключевые слова: туристическая отрасль, предоставление туристических услуги, субъект ведения хозяйства из предоставления туристических услуг, хозяйственно-правовой механизм.

Hritsenko H. Reformation of industry of tourist activity in aspect economic legal mechanism. - Article.

In the floor the problem questions of current legislation are examined in the field of grant of services of tourist industry, a legislation is analysed from the grant of services in the field of tourist activity, dividing of grant of tourist services is

conducted into elements, subjects is reflected -who can give tourist services.

Consisting of tourist industry is analysed of the state and on the basis of the got facts certain suggestions are done in relation to an exit from the formed critical condition of grant of services at tourist industry.

Some priority directions of subsequent theoretical researches of problems are certain in the field of grant of tourist services and some practical solutions of existent problems are offered in the process of integration of domestic legislation to the legislation of EU.

Key words: *tourist industry, grant of tourist services, subject of menage from the grant of tourist services, economic and legal mechanism.*

Авторська довідка:

Гриценко Григорій Миколайович - к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського права університету імені Володимира Даля

Стаття надійшла до редакції: 20.12. 2018 р.

Рецензент: к.ю.н., проф. А.С. Беницький.